

मणिपुर काला देव नगरामण (ए०३)
DEPARTMENT OF EDUCATION (S)
Government of Manipur

क्राटे०-१० (Class-X)
क्षटीग्निहर्ण (MANIPURI)

ए०१५ क्षटीग्निहर्ण देखार्थ एकलीय देखताय (Manipuri Grammar)
क्षटीग्निहर्ण असारैटी०० (Manipuri Composition)

ए०५३ (NOTES)

क्षटीग्निहर्ण असारैटी००
(**नृ**)

असारैटी०० लोकली अभिभावक एकार्थी क्षमामत्र दृष्टि से ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।

असारैटी०० का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान-ज्ञान-उत्तराधिकारीय अवधारणा का विकास करना है।

१) ए०३० नृ	- ESSAY
२) सीपी नृ	- LETTER WRITING
३) ए०माटी०० नृ	- AMPLIFICATION
४) रिपोर्ट नृ	- REPORT WRITING
५) ए०३०२ नृ	- MESSAGE WRITING
६) ए०३०३ नृ	- NOTICE WRITING

१॥ ए०३० नृ

ए०३० लोकली अभिभावक नीति एकार्थी क्षमामत्र, क्षर्ते ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा नहीं आवश्यक नहीं आवश्यक है।

ए०३० नृ का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा का विकास करना है।

- १) अंग्रेजी - अंग्रेजी अवधारणा की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।
- २) अंग्रेजी - अंग्रेजी अवधारणा की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।
- ३) अंग्रेजी - अंग्रेजी अवधारणा की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।

ए०३० एक नृ का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।

- १) नृ - नृ का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।
- २) नृ - नृ का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।
- ३) नृ - नृ का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।

ए०३० एक नृ का उद्देश्य सरटी०० ज्ञान की विकास के लिए अधिकारीय अवधारणा है।

ਲੋਭਿਆਣ ਸਾਡੇਗਜ਼ ਪਾਂਧੀ ਜੇਗੀ

સર્વોદાઃ - હણાઈ જેલી લેનાડાઈ ગ્રાહકોનાં દુરોહનાં કાસર રેમસરી, કલી રેખલુલાઠજીની જગત્તાણ કર્યાય દેશ કરી એક પ્રેનક ઘણાં || લોજથાં ગ્રાહકોની જગત્તાણ ગ્રાહકોની એક જોસટાણી રેમસર કલી પ્રેનક કર્યાણી || એંદોના હણાઈ જેલી એના સંપાદિત દેનોઝલુલાઠજી કરીએન એન્નુ ઓફેટાણી વ્યાલેએ કરી પ્રેનકાણાં || લોજથાં ગ્રાહકોની લાલ્લાચાણી એર્જાં એરસ ગ્રાહક ઘોયાણ કુની એર ટક્કણ ક્રદયપ્રેયકળીયણ કલીયાણ સેએ સખાણ હણાઈ જેલી છીં ||

ଶେଷାଳୀତ୍ୟ:- ହ୍ୟାଲୋ ଫେରୀ ରେଙ୍କଣ୍ଟିଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୁମାର ପ୍ରଦୀପ ପାତ୍ର ନାମକୁ ଦେଖିବାରେ ଏହା କୁମାର ପାତ୍ର ହେଉଥିଲା । ହ୍ୟାଲୋ ଫେରୀ ରେଙ୍କଣ୍ଟିଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାନ୍ତିରୀ କୁମାର ପାତ୍ର ଏହା କୁମାର ପାତ୍ର ହେଉଥିଲା । କୁମାର ପାତ୍ର ହ୍ୟାଲୋ ଫେରୀ ଏହା କୁମାର ପାତ୍ର ହେଉଥିଲା । କୁମାର ପାତ୍ର ହ୍ୟାଲୋ ଫେରୀ ଏହା କୁମାର ପାତ୍ର ହେଉଥିଲା । କୁମାର ପାତ୍ର ହ୍ୟାଲୋ ଫେରୀ ଏହା କୁମାର ପାତ୍ର ହେଉଥିଲା । କୁମାର ପାତ୍ର ହ୍ୟାଲୋ ଫେରୀ ଏହା କୁମାର ପାତ୍ର ହେଉଥିଲା ।

ସମ୍ବନ୍ଧୀ ନଥ:

ਚੌਥੇ ਨਾਨਾ ਨਾਨਾ ਪਾਏ ਸੇਵਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ, ਝਾਚ ਦੰਤਾਜ਼ਮਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਨੇਨਾਂ ਪਾਂ
ਗਾਧਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੇ ਮੇਲੇ ਦੰਤਾਜ਼ਮਾਨ ਸੰਪਰੀ ਨੇਨਾਂ ਹੈਂ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ନାଥାର୍ଥ କୁଣ୍ଡଳ (କୁଳା) କୁଣ୍ଡଳ ହେଉଥିବା କୁଣ୍ଡଳପୂରାଙ୍କାନ୍ତଃ-

- ੧) ਟਏਨਾਪੀ ਘੋਨਨ ਸੰਪੰਡੀ - ਸ਼ਬਦੀ ਸ਼ਬਦੇਂ, ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਕਾਗਦੀਆਂ ਨਨ ਸੰਪੰਡੀ ॥

੬) ਟਟੈਲ ਨਾਨਿਆਈ ਘੋਨਨ ਸੰਪੰਡੀ - ਅਥਵਾ ਸੇਟੋਨੀਅਤ ਜਲਾਈਅਤ ਟੈਕ ਗਾਈ-ਸੌ ਹੋਰਾਇਆਤ ਨਨ ਸੰਪੰਡੀ ॥

੭) ਘੋਨੀਅਈ ਘੋਨਨ ਸੰਪੰਡੀ - ਲਾਲਾ, ਘੋਟੱਤ ਪਾਕਨੀ ਘੋਨੀਅਈ ਸ਼ਾਹੀਆ ਘੋਨਨ ਸ਼ੰਖੀਨਾ ਅਥਵਾਅਸਤ ਹਾਥਾ ਮੌਜ਼ਸ ਪਾਕਨੀ ਸ਼ਬਦਾਨ ਨੇਨਤਤ੍ਰ ਸੇਤੋਨੀਅਤ ਨੇਨਤਤ੍ਰ ਨਨ ਸੰਪੰਡੀ ॥

੮) ਜਲਾਈਅਤ ਹੋਣਾਪੀ ਸੰਪੰਡੀ - ਅਥਵਾਅਸਤ ਟੋਨਾਂ ਪਾਕਨ ਪਾਨੇਧ ਇਸਾਈਅਤ ਹਾਥਾ ਜੱਟਾਅਂ ਕਾਲਾਅਤ ਟੋਨਾਂ ਪਾਕਨ ਸ਼ਾਹੀਆਈਅਤ ਨਨ ਸੰਪੰਡੀ ॥

ੴ) ਗੁਰੂਟਾਪੀ ਸਿੰਘਾ - ਗੈਲੀਸ਼ਨ ਟੱਜ਼ਾ॥

ਸੰਪਾਂ ਪਾਂ ਨਾਂ ਕੁਝਸਥ ਨਾਲਾਉਣਾਂ ਏਹੋਸ਼ ਜ਼ਬਾਦ ਹੈ॥

(s)

ପାଠ୍ୟ

(g)

એવાર્થી વિનિયોગ કરતે

(၁၈)

ਸੰਖੀਅਖ ਸੁਲਾ ਘੋਨਥ ਸੁਲੈਖ

(2)

ੴ ਪਾਖਿਤ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਸ੍ਰੀਧਾਰ

(6)

એન્ટરપ્રાઇસ

(६)

ଶ୍ରୀପାତ୍ରାଣ୍ମି ଟେଲିଭି

੯॥ ਟਾਣਾਂ ਘੋਨ ਸੰਝੀ -
ਕੁਗਾਲੇ ਕੁਸ਼ੇਖ ਫਾਠ ਸੰਝੀ

ବୀରପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ, ନାମଦିନ
ପ୍ଲଟ୍ ୧୦୧୫/୧୦୧୦

ਅਸਾਂਜਿਤ ਨਗਰੋਪਨ ਨਾਨਾਸਾਹ.

ଦୟାମ୍ବନମିତିରେ, ଦୟାମ୍ବନମାମାରୀ ଲୋକ ଜୟଟି । ଏହେଯାଏ ମେଳାଗା କ୍ରିମୀ ଯନ୍ତ୍ର ଶରୀରରେ ଥିଲା । ନାହାଇଲା କ୍ରିମୀ ନମ୍ବର୍ସନ୍ତରେ । ଏହେଯାଏରେ ପାଇଁ ଏହାରେ ନାହାଇଲା କ୍ରିମୀ ନମ୍ବର୍ସନ୍ତରେ ।

ਨਾਹੋਏ ਕਲਸ਼ ਨਾਹੋਏ ਨੇਨਾਂਘਟਣੀ ਝਾਂਟੀਓ ਪ੍ਰਸੌਧ ਰਿਵਾਈਏ ਹੀ ਲੁਥਾਂ ਪਾਂਚ ਵੇਖਾ
ਕਲਸ਼ ਪੱਤ੍ਰਾਏ ਕਲੋਧਾਏ ਨੌਜਾਂ ਸੰਘਾਂਗਾਏ ਟੌਂਘਣਠਾਂ || ਵੇਖਾਂਗ ਲੀਪਾਨਾਂ ਕੁਝਸ ਗ੍ਰਾਮਿਨ
ਟੇਗਾਏ ਹੌਲਾਂਘਨਠਾਂ || ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਕ ਕੁਝਸ ਕੇਵਲਾਖਾਂਘਾਂ || ਹਾਲੋਨ ਰੰਘਾ, ਲੈਟੂਘਾਗਾ, ਨੇਨਾਂ
ਨਾਲਾਂਗੀ ਲੋਹਾਂਗੀ ਪ੍ਰਾਂ ਪੱਤ੍ਰਾਏ ਹੀਂਫੈਨ ਹੀਂਨਾਂਘ ਘਸਾਏ ਨੇਕਾਖਾਂਘਾਂ || ਦੁਆਰੀਂ ਟੁਨਾਂਘੈ
ਕਲਸ਼ ਪੱਤ੍ਰਾਂਘਨ ਸੁਖਹੈਂਘਾਗ ਰੇਖਾਂਘੈਂ || ਪਾਏ ਪ੍ਰਸ਼ੰਘ ਜੇਕਾਨਾਏ ਸੰਘਾਂਗਾਏ ਟੌੜ੍ਹ, ਪਾਂਚ ਸੰਘਟੈਂ
ਸੇਠ ਹਾਂਘਾਗ ਪ੍ਰਾਂਘਨੀ ਲੋਟੀਂ ਹੋਂਡ ਮੋਹਨੈਨਾਖਠਾਂ ||

ଶୁଣ୍ଟିବାରୀମାତ୍ର କୁଳେଷ ଯନ୍ମନ୍ଦିର ଟେନ୍ଦରଟାମ୍ || ନାହାରୀମାତ୍ର କ୍ରେନ୍ଦର ଏଗୋଲ୍ ଜୋଖଟାମ୍ ଏକୋ
ପ୍ରେଣ୍ଟ ସ୍ରେପ୍‌ଟ ଶୁଣ୍ଟିବାରୀମାତ୍ର ||

ଏଲେପ୍‌ଟାର୍ମିନ୍ ଏକେତ୍ତର,

ਨਮੈਸ ਸਾਹੰਨੇਮਾ ਗ੍ਰੰਥਾਵ
ਗ੍ਰੰਥਕੌ ਨਮੈਸ ਟੈਂਕੇਨ

ੴ ॥ ਟਟੈਂ ਨਾਹੀਂਧਾਤ੍ਰੀ ਘੈਨਥ ਸੰਝੀ -
ਟੇਨਾਹੀਂਧਾ ਪੇਠੈਨਾਹੀਂਧਾ ਲੇਨਾਹੁਣ ਸੰਝੀ ॥

ପ୍ରେସ୍‌ରେଡ଼ା ଜୀ.ଆୟ୍ସ. ଫୋଟୋ

କ୍ଷରିତା
ବ୍ୟାପାରେ କ୍ଷରିତା
କ୍ଷରିତା
କ୍ଷରିତା

ମାତ୍ରାକୁ ଉପରେରେ ନାହିଁ,

ਚੌਥੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਾਂਸੁਖ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸੰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸੰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਾਂਸੁਖ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸੰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- §) History of Modern India - K.C. Choudhouri
  - §) Ancient India - V.D. Mahajan.

ਨੇਨਮਾਈ ਟੇਨਮਾਣੀਓ ਏਗੀ ਸ਼ਾਹੋਤਮਾਨ ਪੇਖੀਮਾਣਕਜ਼ੀ ਨੇਨਾਰੀਓ ਘੋਨ ਟੌਝੇ ਦੁਧਘੋਨਕਾਣੀ ॥

એમેસાર્ની હેતુ રેખા
નીટમ પ્રેક્શન લિયાન
પ્રેષેન્ટાં ડૉ. એં. એં. હેટોંગ આંદ

ੴ || ਪੈਂਦਿਆਂ ਪੈਨਾਂ ਸੰਪਾਂ: -
ਗੁਰਾਣਾਂ ਗਾਲਾਂਗਾਂਕ ਗੁਜਾਂ ਗਾਂਡਾਂ ਗੁਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ||

ग्रन्थालयगैर.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଲେଖକ ଓ ପ୍ରକାଶ

નોંધાય ગારેટસ્ક્રીન લેન્ડિંગ ||

ନାହିଁନ ଦୁଃଖରୀଙ୍କ ଏହେ ନାହିଁଲୁ,

ଆଟେ ନାହିଁଯାଏବୁ କୁର୍ମାନ ଶାଖାରୀଷତ କେବେ ଦେଖିଯାଏ ଗୋପଜଳା ॥ କନ୍ଧମ୍ଭୀ, ଏହେନ ଫେର୍ଦ୍ଦୀ
ଶାଖାପ କାହିଁ ଛାଇ ଛାଇନାହିଁ ନେ ଯାଏ କେବେକି କାହାରୀ ଲାଙ୍ଘନ କାହାରୀ କାହାରୀ ॥ କବିମ
ଯାଏଇ ଶାଖାପ ଏହାକ ଏହେନ ଫେର୍ଦ୍ଦୀ କାହାରୀ କାହାରୀ ॥

ੴ ਗਵਾਈ ਭਾਖੀ ਅਨੁਆਤ ਦੇਣ ਵੇਂ ਸਾਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਮਲੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਧੀ ਵਿਖੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ପ୍ରକାଶକ-ନିବାରଣ ପତ୍ର

ଏକେଯାତ୍ରୀ ଲୋକ
ମୋହନ ଦ୍ୟାଗ୍ନିକୌନ
ଶାଟେଳ-x-ଏଠି
ମୈନ ଏମରି-ଜି

੨ || ਜਪਾਂਦੇਵਾ ਨਾਃ :-

ਫੈਟੇ ਟੋਂਏਤਾਣੀ ਸਮਾਜਕਾ ਨਾਲ

ଶେଷମାଣଙ୍କାର ପ୍ରେସ ନିର୍ମାଣ (୩୦୩)

ଆପଗମାକ୍ଷରଙ୍ଗେ ଏହି କ୍ଷତ୍ରରେ ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନରେ

ਨੀਮਾਸ:- ਹੈਂਟੇ ਹੈਂਫਲਿਕਾਣਿੰ ਹਤਿਆਂ ਨੋਗਿਆਂਏ ਨੋਫਲੇ ॥

ଫର୍ମନ ଉପାର୍ଜନୀଙ୍କ ପାଇଁ ଫର୍ମନ,

ମହେନ ଦୁଃଖରତିର ନାଶପାତ୍ରୀଙ୍କ ପେଣ କେନ ଗୌଧ୍ୟାନାତ୍ମକୀୟ ଜ୍ଞାନର ନାଶକ
କଲେପ୍ଯାଂ କାହିଁ କଲାପା ହେଉ ଛାପାଯାଂ ॥

ਏਂ ਨਗੋਆਂ ਰੇਨਾਣੈ-ਹਾਰੇ ਧਾਰਾਵੀ ਕੁਮਾਰੀ ਟੌਰੇਚ ਲੰਬਾਜ਼ੀਓਅਕੁਸਾਂਘਾਾਂ ਦੋਬਾਣਾ
ਪਾਵੇਂਧਾਰੀਓਂਹਾ ਕੇਵਾਲੀਂ॥

ଫଳୋପ୍ରକାଶନ ଜୟେଷ୍ଠାତ୍ମକ:

੧ ॥	ਖੰਡ	:	ਏਧਕੋਨਹਾਂਸ ਦੀਘਾਂਸ ਗ੍ਰੰਥ
੨ ॥	ਟੌਂਸ	:	ਗੁਣਿਕਾਂ ਨਮੈਸ ਟੌਂਸ, ਨਸ਼ੇਵ ਸਾਂ
੩ ॥	ਤ੍ਵਾਰੈਤ੍ਰਾਗਾਰਾਂਹੁ ਖੰਡ	:	ਏਧਕੋਨਹਾਂਸ ਛਟੇਤ੍ਰੇਤੇ ਗ੍ਰੰਥ
੪ ॥	ਤ੍ਵਾਰੈਤ੍ਰਾਗਾਰਾਂਹੁ ਖੰਡ	:	ਏਧਕੋਨਹਾਂਸ ਤ੍ਰੈਤ੍ਰਾਂ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਜਾਤ੍ਰਾਂ
੫ ॥	ਨਗੁਲਾਂਹੁ ਸਜਨੀ	:	ੴ੦ (ਅਤ੍ਤਾਤ੍ਤਵ)
੬ ॥	ਖੜੋਹੁ ਪੇਣ	:	ਭੀ.ਤ੍ਰ. ਗ੍ਰ.

ਨਾਨਕ ਸੁਸਤਿਗਮਾਂਇ ਨਾਭਿਆਵੈ ਸੇਉਰਾਨ੍ਹਾਏ ਪੰਨੇਧਾਗਾ ਸੁਝੈਣਾ ਸੇਠ ਦਾਨੀ ਗਾਵਾਂ ਮਾਵਾਂ ਮਾਵਾਂ
ਗਾਲੀਗਾਂ ਟਕਾਏ ਜਾਵੇਂਦਾ ਸਾਡਾਣਾਂ ||

ଶ୍ରୀ-କବିଜ୍ଞାନୀ

ਏਲੋਸਾਣੀ ਪੇਟਪਾਲ
ਏਲੋਸਨਾਂ ਏਲੋਸਨ ਲੋਸਨ
ਏਲੋਸਨਾਂ ਨਾਲੋਸਨ, ਨਾਲੋਸਨ

- ## ੴ ॥ ਲਕਿਟਾਣੀ ਘੈਨਥ ਸੰਕ੍ਰਾਂ :-

ਦੁਨੀਆਣੀ ਹੋਮਾ ਸ੍ਰੇ਷਼ਟੀਏਤ ਨੇਵਾਂ ||

੨੯੩

હેંમા એળોઝ એનું ટક્કાણ, સુલૂગ સુગારોષ દુરોં ર્યાંસ સુજામ સેણ ટંપણાંસાંજાણ
એંએ જોણાંટેચાંસાંજ એઠોં હ્યાંન એબાંનોંકેં ગારેઠાંસાંજ સાંએ ગોછટંજ સખાજાં ||

ਸੁਏ ਗਾਲੋਡਾਂ ਸ ਪ੍ਰਤਿਆ ਘੜੇ ਦ ਹੀਠਾਂ ਘੰਟਾਂ॥

ਏਟੂਹਾ ਰਥੀਤ,
ਲਗੀ ਨਵੈਸ ਜਾਹੋ ਸ਼ਾਹੈਂ (ਜ਼ਾਹੇਠੀ)
ਲਗੀ ਕੁਝੀ ਨਵੈਸ ਘੋਹਠਾ ਬਾਫਟਾਂ (ਜ਼ਾਹੇ)
ਸੰਘ ਅਧੀਕਣੇ ਨਵੈਸ ਟੌਂਕੇਂ. ਨਸਾਂਦੇਵ ॥

୧ ॥ ପାଠ୍ୟାନ୍ତିକାରୀଙ୍କ ପାଠ :

ପାଂମ୍ବାର୍ଟ୍ରୀନ୍‌ବିଳ୍ଲାଙ୍ଗ ଶେନାଟାରୀ ଗୋକୁଳାର୍ - ଗୋକୁଳାର୍ଥ ପୈନ ଟେଣ୍ ରେହ ପାର୍କ ଗୋପାଲାର୍
ଶେକ୍ଷଣାର୍ଥ କୁରୁତୀ ଦ୍ୱାରା ଟେର୍ମାର୍ଥ ଉତ୍ତାର୍ପିତ ପାର୍କର ଦେଖାର୍ଥାଗାର୍ପି କୁନ ପାର୍କିତ
ଫେର୍ରିଂ ||

ପ୍ରେସ ଗୋଟିଏ ଏକ ଲାଭପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନାବ୍ଦୀ ହୁଏଥିବା କାମକାଳ କୁଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଣାଇବାରେ ଯାଏ ॥

- ੴ) ਗਾੜੀਲੰਡ ਦੱਸ੍ਤ ਪਿਆਰ ਕੀਣੈਂਨ ਛੇਟੁਟਾਏ ਮੁਹਾਰ ਚਾਹਦੇ ਨੇਨਾ ਜੋਧਾਵਾਂ ||

ੴ) ਗਾੜੀਲੰਡ ਦੱਸ੍ਤ ਦੇਵਾਹੈਂਦਰਿਤ ਹੁਧਾਰੀ ਗੇਤ ਦੱਸ੍ਤ ਨਾਖਾਂ ||

੮) ਗਾੜੀਲੰਡੁਹਾਰੀ ਕਾਗੇਲੁਹੈਂਦਾਰੀ ਦੌਨਾ ਸੇਵਸ ਦੱਸ੍ਤ ਚਾਹੈਂਦੇ ਨਾਖਾਂ ||

੯) ਗਾੜੀਲੰਡ ਦੱਸ੍ਤ ਕੀਨੇਸ਼ਨ ਗਾਰੀਬੀਤ ਗਾੜੀਲੰਡੇ ਦੱਸ੍ਤ ਪਿਆਰੀਦੇ ਨੇਨਾ ਸੰਨਾਹਾਂ ||

੧੦) ਗਾੜੀਲੰਡ ਦੱਸਾਰੀ ਸਥਾਨਕੀ ਦੱਸ੍ਤ ਦੇਵਾਹੈਂਦਰਾਂ ਦੇਵਾਹੈਂਦਰਾਂ ਸੇਵੇਂ ਸਾਡੀਂ ਨਾਖਾਂ ||

କୁର୍ରେଜ ଫାର୍ମିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଟ୍ରୋଣ୍ଟର ଗୋଲ୍ଡ୍-ଗୋଲ୍ଡ୍ ଏବଂ ଫ୍ରାନ୍ସ୍ ଏବଂ ଗ୍ରେଚ୍ରିପ୍ଟର୍

ੴ॥ ਹੈਉਸੈਣ ਸਚਾਵ ਬੋਲਾਵ ਸੌਤਮ॥

ੴ || ਜਾਗੇਣੁ ਸ੍ਰੈਂਗੁ ਟਾਂਘਾਵੁ ਛੇਨੁ ||

ଗାଁମିଶର୍ଟିକ ରେହୁ ଯାଏ କେହାଣ୍ ଯାଏ ଟକ୍କାଳୀପାଇ ଯାଏଇ କୂରମାଣ୍ ନେଇ ଶୈତା
ନୀରାମିଯାଟର ଗୋଲିମ୍ ଯାଏଇ ॥ ଗୋଲିମ୍ ଯାଏଅଣ୍ ଦୂଷାଣ୍ ଯାଏନାହେଯାଣ୍ ଯାଏଇ
ଗୋଧ୍ୟାନରେ ॥ ଜାଗୀଯାକୁଣ୍ ସେଇ ଯାଏଇ ଦିନକେଣ ପେଣ୍ଟକ୍ଲାଉଡ଼ ଗୋଟଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଦେଇ
ନେନକ୍ଲ ଯାଏନାମ୍, ଯାଏନାମ୍ ନାମେ ଗୋଲିଲୀକ୍ଲାଉଡ଼ ଦିନକେଣ ପେଣ୍ଟକ୍ଲାଉଡ଼କ୍ଲ ଗୋଟିଏ ଦେଇ
ନେନକ୍ଲ ଯାଏ ॥ କୂରମାଣ୍ ଯାଏନାମ୍ ନେନକ୍ଲ ଯାଏନାମ୍ ନେନକ୍ଲ ଯାଏନାମ୍ ନେନକ୍ଲ
ଟେଣ୍ଟର ଶ୍ଵାମଟିନ ନେନକ୍ଲ ଗୋଲିମ୍ ଯାଏନାମ୍ ନେଇ ଶ୍ଵାମଟିନ ॥

੨ ॥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਨਾ-

ମାଁଗୋପିବ ନଈ ଲେଖଣୀ କ୍ଷମାପିତ୍ର ହୋଇଥିବ ହେବୁଣ୍ଡା ଯକ୍ଷମାଣ କ୍ଷମା ଦୂର୍ବ୍ୟକ୍ଷମ, କ୍ଷମା କ୍ଷମାନ ଲେଖଣ ଲୋପନ ହେବୁଣ୍ଡା ନଈ ଜୁଏ ॥

ਚੌਥੇ ਨਾਈ ਪਾਂਗਾਈ ਪਾਂਪ ਤੀਜੇ ਨਾਈ ਕਿਵਾਹ ਕਿਵਾਹ ਤੀਜੇ ਨਾਈ ਸੋਨੇ॥ ਕਿਵਾਹ ਤੀਜੇ ਪਾਂਪ ਪਾਂਗਾਈ -

- ੧) ਏਸ਼੍ਵਰ ਏਨਾਈ ਮਾਂਗ (ਨਾਨਕੈਮਾਨੁਗ)
੬) ਏਸ਼੍ਵਰ ਏਨਾਈ ਮਾਂਗ (ਦੇਮਾਨੁਗ)

ମୀଳେଖ ଏହି ନାହିଁ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳାର୍ପି ଏହିରମଣ୍ଡିଷ ଏହି ଶୈରାକ୍ଷଣ୍ଟର୍କାରୀ ॥

- ੧) ਨਾਅਖੰਬਰਿ ਮਾਂਗਾੈਮਿਚੁ 'ਛਾਪੀ ਕੁਗ੍ਰਾਮ ਘੈਨਾਤ ਜੇਹਸਓਂਧਿ ਕੁਲੰਡਾ ਸੁਸਏ ਨਾਣਦੀ ॥

੬) ਹੱਕੈਣਾ ਘੈਨੂ ਘਿਲਾਸਤ ਕੁਇਸਨ, ਘਿਲਾਸਤ ਕੁਝਸਨ, ਜੋਣ ਘਿਰੇਣ ਹੈਣਗਾਏ ਲੋਨਤਾਨੀ
ਗੁਰਾਭਾਨਾਤਦੀ ॥

੭) ਪੁੱਲੈਨਾਵ ਨਕਲੀਘੁੱਲ ਲੋਲਾਵ ਗਾਲੀਧਿ ਲਿਸਨੈਘੁਣਾਵ ਕੁਗ੍ਰਾਵ ਦੇਤ ਮਾਂਗਾੈਮਿਚੁ ਘੈਨ
ਘੈਨਲਾਭਾਨਾਤਦੀ ॥

ମାନ୍ଦିରରେ ପାତାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ପ୍ରାଣବିନ୍ଦୁକୁ ହୈତାମାଣ କରୁ ଯତ୍ନମ ହାଏ ଲୈପାଟି

- ਮੰਜਾਰੇਮਾਨ ਹੋਸ਼ਟਾਰੀ ॥

ੴ || ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਾਡ-

- କୁଳାର୍ପ ନାଥାର୍ପ କୁଣ୍ଡିଷ ପାଇ କୁମେଳ ଗାର୍ବିଲ୍ ||

- ੯॥ ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਹ੍ਹਾਰੇ ਸ਼ੋਨਾਤਮ ਜਾਂਘਾਂਛੁਹ ਸ਼ੁਭੇਸਥ ਸ਼ੈਖੂਨ ਵੈਸ ਦੰਟਗ ਜਾਂਚ ਟੁਕ੍ਹਾਂ ਟੰਗੀਆ ਧਾਰੀਆ
ਫੇਰਾ ਮਿਹਾਏ ਸ਼ੁਬਹ ਲੋਨਾਤ ਸ਼ੁਲੋਤ ਧਨ ਨਾਰ ॥

गोल्डः गोल्डः,

ਚੌਨਾਣੀ ਛੈਟੰਟਾਣੀ ਦੇਖਾਸ-ਦੀਟਾਇਆ ਸ਼ਾਸਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੱਸਾਉਣਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪੈਕਾਇਆਵਾਂ ||
ਏਨੇਤ ਜੋਕੇਹ ਪੇਖਾਗਾ ਗ੍ਰੰਲੇ ਦੱਸਾਉਣੀ ਚੌਨਾਣੀ ਦੀਪੈਖ ਦੁਆਰਾ ਟੇਨਬਾਣੀ ਧਾਰੇਖਾ ਟੈਂਡ ਸੰਹੈਅਥਾਂ,
ਉੱਦ ਧਾਮਾਂਸਤ ਸਥਾਨੇ ਜੱਦੀਤ ਏਕਾਂ || ਸਗਾਇਣ ਗ੍ਰੰਲੇ ਧਾਰੀ ਟੁਗਾਰੇ ਟੰਗਾਂਥਾ ਧਾਰੀਅਥਾਨੀ ਦੱਸਾਉਣ
ਕ੍ਰੇਮਾਣਨੀ ਸ਼ਹੰ ਮੋਹਾਣੀ ਜੱਥੀ ਦਫਾਣੀ ਸ਼ਹੁੰਥਾਨ ਪੈਕਾਇਆਵਾਂ ਸ਼ਹੁੰਸਨੀ ਜੱਥੀ ਦਫਾਨ ਟੇਲਨਾਂਕ ਧੋਨਾਇਣਾਂਦੀ ||
ਜੋਕੇਹ ਸ਼ਾਸਤ ਸੇਏ ਗ੍ਰੰਲੇ ਧਾਰੀ ਪੈਕਾਇਆਵਾਂ ਜੱਤੀਸੂਝ, ਉੱਲ ਸ੍ਰੇਣ ਏਨਾਏ ਛੈਟੰਟ ਛੈਕੂਏ ਨਾਵੰਨ
ਗਾਹਾਇਓ ਸੰਦਰ ਨੈਕਾਇਓ ||

ଏବେଷ୍ଟାର୍ ଏଲ୍ଲ
ଫେନ୍ଡମ ଜୋହାନ

६॥ ऐजी० नठ-

ऐंगैनए मालार्गमै रेहम यक्कु क्विशेमन ऊन्नाण गोळ्ड०य यैनए नठार्पि क्वात्तु ऐजी०
(जीन्नाट्ट) नेनए ऊई॥

ऐजी० नठन श्विष्मानै एशम उपान्नी -

- १) ऐजी० नठ क्वात्तु नठार्पि क्वात्तु नेगाम्मानै॥
- २) नाम्मैमाठ रेहैन्न ज्ञात्तु नठ क्वर्स यैनै नौद्यान्ना नाम्मै॥
- ३) यैनैनैनै नम्मै नठ क्वर्स यैन्न आट्टै नेनै क्वल्ला ज्ञेयाम्मै॥

ऐजी० नठार्पि क्वर्स यैन्न क्वर्सैन गार्मार्पि॥

७॥ एन्नै एस्टैन नेन लैन्नरार्पि ट०ए०म०र ३०म्मैल०ज्ञम्मैर्पि उत्तरार्पि लैन्नरार्पि
लैन्नर्पि ज्ञम्मै यैन्न नौद्यान्नै सैन्नम्मैर्पि॥ ग्रेज्जैनैनै लैन्नर्पि लैन्नर्पि नौद्यान्नै क्वर्स
ऐजी० यैन्न नौद्यु॥ द्वार्पि क्वर्स नौद्यान्नै आट्टै नेनै नौद्यु॥

गोळ्डः

ऐजी०

ज्ञेय ५५।०५।५०६०

ऐजी० यैनैनै क्वल्ला यैनैनै ऊन्नाट्टैर्पि क्वल्लर्पि - टेप्पाट्टैर्पि यैनैनै ज्ञेय ०६ नै ५०६०
ज्ञ लैन्नर यैनैनैर्पि लैन्नर्पि ज्ञम्मै यैन्न नौद्यान्नै सैन्नम्मैर्पि॥ ग्रेज्जैनैनै क्वर्सैनै नौद्यान्नै
हैन्नर्पि यैन्नैनै एलै-एलैर्पि आट्टैनै नौद्यान्नै क्वर्स, मैनै, एस्टैनै यैन्नर्पि आट्टैनै
सैन्नम्मैर्पि टूट्टैनै प्पोर्पि ज्ञेय ५० ग्रेज्जैनैनै क्वर्सैनै नौद्यान्नै क्वर्सैनैर्पि॥

जीन्नाट्टैर्पि

नौद्यान्नै ज्ञेयर्पि

ट०ए०म०र ३०म्मैल०ज्ञम्मैर्पि

एस्टैन नेन लैन्नर, एस्टैन